

Resistentie & gewasbescherming

Jan Hoogland &
Ruud Roeven
November 2010

© Syngenta

Fungiciden en hun werking

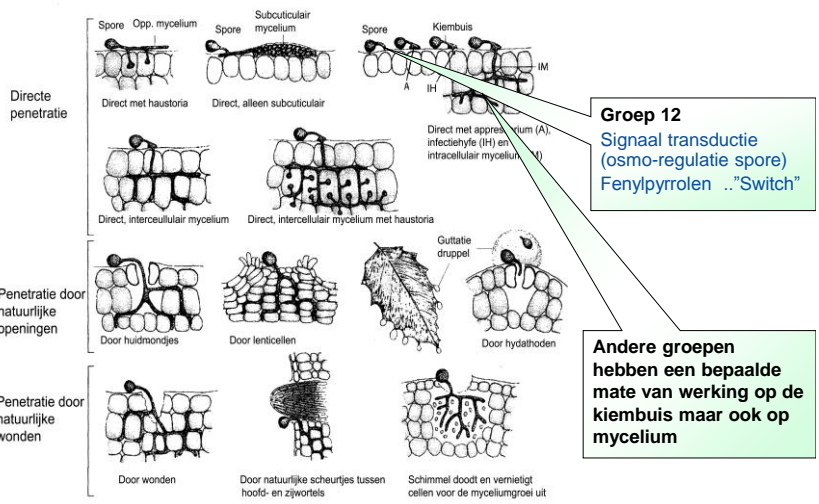
Waar en Hoe werken de middelen nou precies ?

© Syngenta

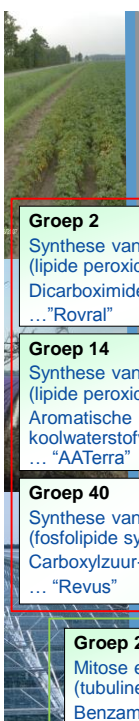
Werkingsmechanismen fungiciden

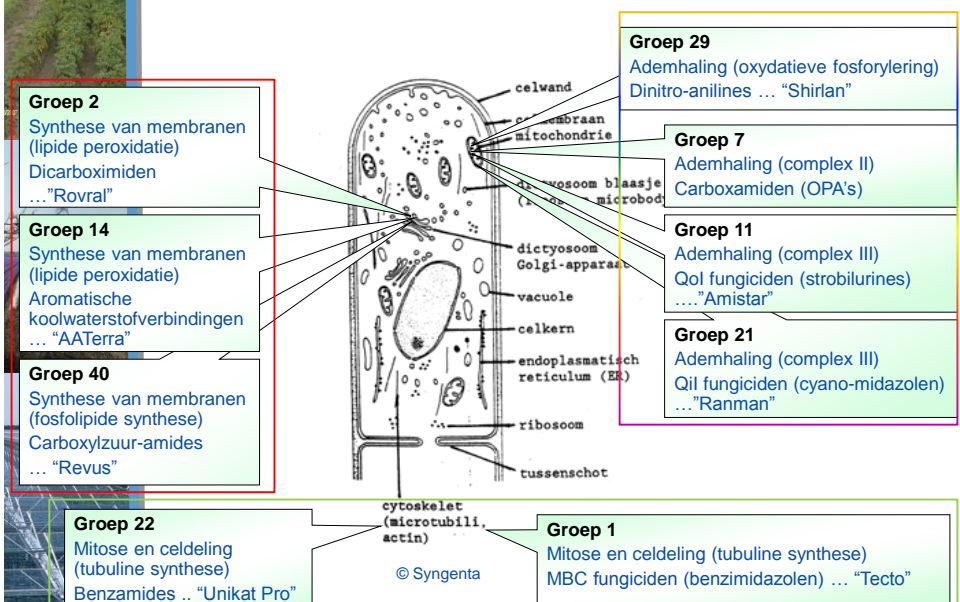
Groep 12
 Signaal transductie (osmo-regulatie spore)
 Fenylpyrrolen .."Switch"

Andere groepen hebben een bepaalde mate van werking op de kiembuis maar ook op mycelium

© Syngenta

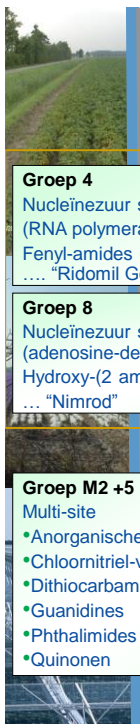

Werkingsmechanismen fungiciden

© Syngenta

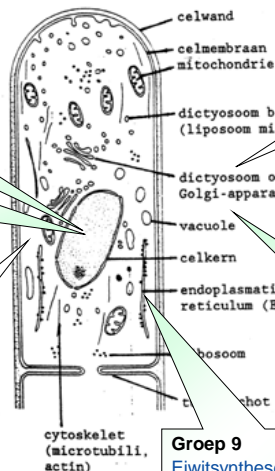
Werkingsmechanismen fungiciden

Groep 4
Nucleïnezuur synthese (RNA polymerase I)
Fenyl-amides (acylanilines)
... "Ridomil Gold"

Groep 8
Nucleïnezuur synthese (adenosine-deaminase)
Hydroxy-(2 amino)-pyrimidines
... "Nimrod"

Groep M2 +5 + 3 + 7 + 4 + 9
Multi-site
• Anorganische fungiciden
• Chloornitriël-verbindingen
• Dithiocarbamaten
• Guanidines
• Phthalimides
• Quinonen

© Syngenta

Groep 3
Sterolbiosynthese
Sterol-biosynthese remmers (SBI) klasse 1,
imidazool: imazalil & prochloraz
triazool: Score, Tilt, Topaz ...

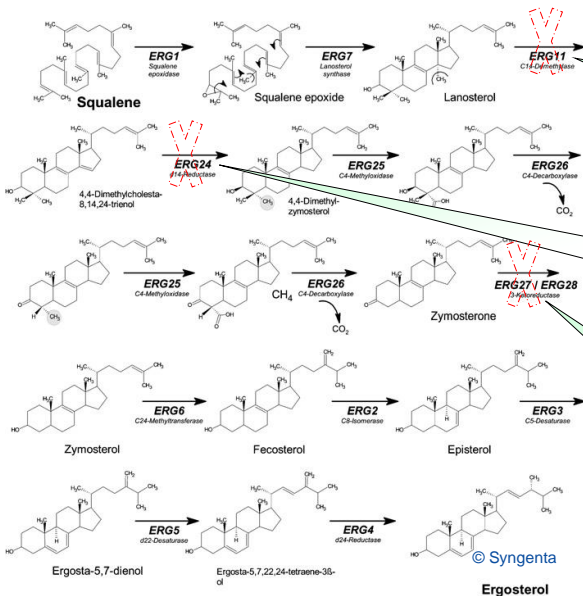
Groep 5
Sterolbiosynthese
Sterol biosynthese remmers (SBI) klasse 2:
morfolines ... Corbel & Meltatox
piperidines ... Mildin

Groep 17
Sterolbiosynthese
Sterol biosynthese remmers (SBI) klasse 3:
hydroxyanilides: ... "Teldor"

Groep 9
Eiwitsynthese (methionine)
Anilino-pyrimidines
... "Switch"

Ergo-Sterol Biosynthese

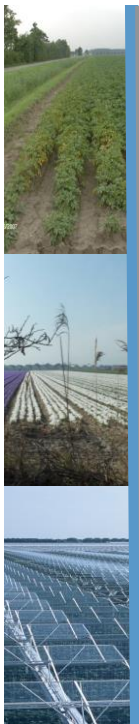

Groep 3
(SBI) klasse 1,
imidazool: imazalil & prochloraz
triazool: Score, Tilt, Topaz ...
14α demethylatie

Groep 5
(SBI) klasse 2:
morfolines ... Corbel & Meltatox
piperidines ... Mildin
Δ¹⁴ -reductase & Δ⁸ - Δ⁷ isomerase

Groep 17
(SBI) klasse 3:
hydroxyanilides: ... "Teldor"
3-keto reductase

© Syngenta

resistentie en resistentie management

Kernvragen:

- Wat is resistentie?
- Hoe ontstaat resistentie?
- Waar wordt de mate van resistentie door beïnvloed?

© Syngenta

syngenta

Resistentie en resistentie management

Resistentie:

Overerfbare ongevoeligheid van een organisme voor een gewasbeschermingsmiddel

Ontstaat door een spontane wijziging in erfelijk materiaal

Snelheid ontwikkeling resistentie afhankelijk van:

- Kans op ontstaan minder gevoelig individu
- Voortplantings- en verspreidingssnelheid
- Selectiedruk

© Syngenta

syngenta

Mate van resistentie

- Intensiteit van resistentie:
  - Sterkte van resistentie
- Frequentie van resistentie
  - Aandeel in de populatie

© Syngenta

syngenta

Stabiliteit resistentie

- Stabiel
  - Blijft aanwezig zonder selectiedruk
  - Na iedere selectie toename
- Instabiel
  - Gevoelige individuen fitter
  - Afname bij verminderde selectiedruk

© Syngenta

syngenta

Resistentiemechanismen

- Versnelde afbraak (SBI's)
- Veranderde plaats van werking (bijv. Strobilurines) of veranderen van heel stofwisselingsproces, waardoor een geblokkeerde reactie wordt omzeild
- Minder blootstelling
  - voorkómen dat de actieve stof de schimmelcellen in kan komen bijvoorbeeld door dikkere celwanden.
  - door binden van de actieve stof aan bijv. de celwand, waardoor het niet meer vrij in de schimmelcel aanwezig is (bijv. SBI's)
  - verhinderen dat het middel wordt omgezet naar de werkelijk actieve stof
  - versneld uitstoten van de actieve stof
- Compensatie van invloed actieve stof op bv. eiwitsynthese door verhoogde enzym productie

© Syngenta

Kruis- en multipele resistentie

- Kruisresistentie:
  - Eén mechanisme voor meerdere middelen in 1 groep vb. strobilurines
  - Kan ook tussen groepen
- Multipele resistentie:
  - Meerdere resistentiemechanismen in een individu
  - Meerdere genen

© Syngenta

Let op: een verschillend resistentie risico per ai !!

Principles and Mechanisms of Fungicide Resistance Development

Combined risk: 1 = low, 2-6 = medium, 9 = high

benzimidazoles dicarboximides phenylamides	h i g h (3)	3	6	9
carboxanilides SBI's phosphorothiolates anilinoimidines phenylpyrroles strobilurins	m e d i u m (2)	2	4	6
coppers dithiocarbamates melanin inhibitors phthalimides sulphur SAR-inducers	l o w (1)	1	2	3
		low (1)	medium (2)	high (3)
<ul style="list-style-type: none"> •basic •fungicide •risk 	<ul style="list-style-type: none"> •basic •disease •risk 	seed-borne (eg. <i>Pyrenophora</i> , <i>Ustilago</i>) soil-borne (eg. <i>Phytophthora</i>), cereal eyespot cereal rust rice sheath blight	barley <i>Rhynchosporium</i> wheat <i>Septoria</i>	apple scab banana Sigatoka cereal powdery mildew grape <i>Botrytis</i> potato blight citrus <i>Penicillium</i> rice blast

Let op: een verschillend resistentie risico per schimmel !!!

STAR Expert Group © Syngenta

Source: Brent and Hollomon 1998

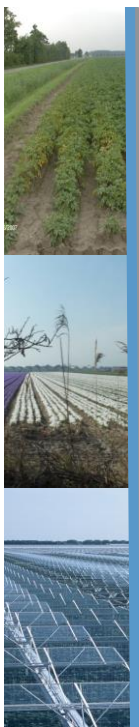
Resistentie management

BIOLOGISCHE FACTOREN

- ✓ Schimmeldruk laag houden (plantenresten verwijderen, schoon de winter uit, afvalhopen afdekken, onkruidruk laag houden ...)
- ✓ Plantvarieteit keuze → "resistente" rassen & gewas-variatie en -rotatie
- ✓ Bedrijfsvoering → schoon uitgangsmateriaal, schoon / "gezond substraat", schone werknemers en bezoekers, éénduidige werkrichting aanhouden, klimaatbeheersing & tochtplekken voorkomen
- ✓ Plantdichtheid en klimaat
- ✓ Inzet natuurlijke vijanden → geïntegreerd telen!

A-BIOLOGISCHE FACTOREN

- ✓ middelenkeuze en dosering (effectiviteit ⇔ resistentie-risico)
- ✓ middelengebruik spreiden (ruimte en tijd = afwisselen) ⇔ selectiedruk ↓
- ✓ Mengen (preventief contact middel ⇔ systemisch curatief middel)
- ✓ toepassingstechniek

© Syngenta

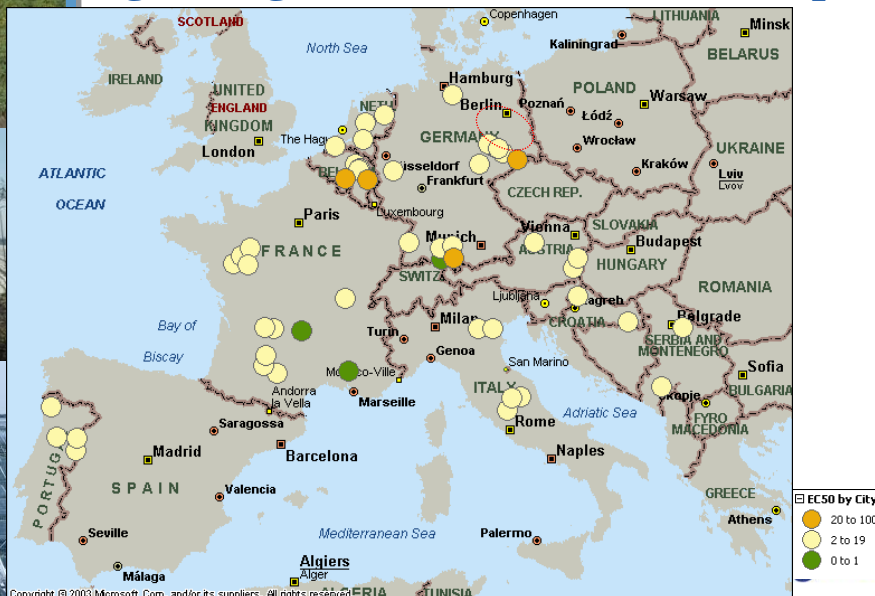

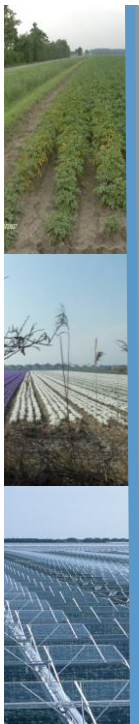
Monitoring van resistentie door industrie in Europa (Score)

Country	Is	s	Grand Total
Austria		3	3
Belgium	2	3	5
Croatia		2	2
France		12	12
Germany	1	7	8
Italy		5	5
Netherlands		4	4
Portugal		4	4
Serbia and Montenegro		2	2
Grand Total	3	42	45

Geografische verspreiding van EBR gevoeligheid van schurft in Europa

Belang van resistentie management

- Behoud van middelen
- Er verdwijnen meer middelen dan erbij komen

Door:

- Juiste tijdstip toepassing
- Goede dosering
- Afwisselen
- Indien mogelijk mengen

© Syngenta

syngenta

Meer info ....

Websites

- www.ctb.agro.nl
- www.frac.info
- www.plantprotection.org

- PD gids
- DLV gidsen
- Pesticide manual
- Fabrikanten

© Syngenta

syngenta